

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ “ГІБРИДНА ВІЙНА” У СУЧАСНИХ
КИТАЙСЬКИХ ТЕКСТАХ ЗМІ**

Студентки групи Пкит 11-19

факультету східної і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша - китайська

Гузій Дар'ї Валеріївни

Науковий керівник:

к. п. н., доц. Шевченко К.В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ КОНЦЕПТУ “ГІБРИДНА ВІЙНА”.....	5
1.1. Концепт “гібридна війна”. Визначення поняття	5
1.2. Концепт “гібридна війна” у матеріалах українських ЗМІ.....	9
Висновки до Розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ “ГІБРИДНА ВІЙНА”	16
2.1. Засоби вербалізації концепту “гібридна війна” у китайських текстах ЗМІ	16
2.2. Порівняльний аналіз концептів “гібридна війна” у текстах китайських та українських ЗМІ	19
2.3. Труднощі перекладу сучасних текстів ЗМІ з концептом “гібридна війна”	24
Висновки до Розділу 2.....	25
ВИСНОВКИ.....	26
论文摘要	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	30

ВСТУП

Гібридна війна — явище не нове, але вона набула поширення в той час, коли Захід відчуває, що його гегемонія заперечується, а міжнародні норми підриваються. Вивчення гібридної тактики допомагає нам зрозуміти зростаючу невизначеність, яка оточує ситуації як світу, так і війни, і підкреслює низку методів і засобів, що дозволяють акторові досягти певних цілей. Іншими словами, як концепція, це може допомогти нам зосередитись на тому, як актори ставляться один до одного і як вони мають намір боротися. Наслідки для міжнародного порядку є величезними. Цей спосіб конфлікту неодноразово використовується державними та недержавними суб'єктами з метою військової, політичної, економічної та соціальної дестабілізації. Правила порушуються, стосунки псуються. Стратегічні переваги, запропоновані гібридною тактикою, поряд із низькими витратами на її застосування, є причинами їхнього поширення та інтенсифікації.

Актуальність дослідження полягає у його важливості для кращого розуміння світогляду китайського народу, важливим аспектом стає аналіз та дослідження сучасних концептів, у нашому випадку концепту “Гібридна війна”, однією з ключових проблем, є необхідність правильно ідентифікувати та проаналізувати основні засоби вербалізації цього концепту, який є актуальним в усьому світі у зв'язку з посиленням глобалізації та значним місцем КНР на міжнародній політичній арені.

Нові типи воєн чудово описують деякі сучасні проблеми свого часу. Ведення бойових дій у цих нових типах воєн включають ослаблення морального духу серед громадян, підлив економіки за допомогою контрабанди чи інших засобів, маніпулювання та формування громадської думки через засоби масової інформації, задля розуміння позиції Китаю щодо ведення сучасних військових дій, що співвідносяться з ядром та компонентами концепту “Гібридна війна”, треба детально проаналізувати засоби його вербалізації в автентичних текстах ЗМІ, які відображають сучасні та найновітніші ідеї керівництва держави щодо розуміння цього концепту.

Важливим аспектом у дослідженні концепту “Гібридна війна” є, що при впровадженні нових технологій і, таким чином, нових засобів впливу на інших, виникають нові види ведення війни, і особливості їхнього відображення в ЗМІ, військових новинах, документах потребують використання нових засобів вербалізації концепту, що свідчить про те що компоненти концепту “Гібридна війна” та засоби їхньої вербалізації допоможуть краще зрозуміти зміст китайських текстів ЗМІ військової тематики, а також більш точно передавати їхній зміст при перекладі з китайської на українську.

Мета роботи – визначити основні засоби вербалізації концепту “гібридна війна” у сучасних китайських текстах ЗМІ.

Завданнями дослідження є:

1. розглянути концепт “Гібридна війна” у світових ЗМІ;
2. розглянути концепт “Гібридна війна” у китайських та українських ЗМІ;
3. проаналізувати особливості китайськомовних текстів ЗМІ;
4. проаналізувати засоби вербалізації концепту “Гібридна війна”;
5. провести порівняльний аналіз концепцій “Гібридна війна” в китайській та українських мовах.

Об’єктом дослідження є концепт “гібридна війна”.

Предметом дослідження є основні засоби вербалізації в сучасних китайських текстах ЗМІ.

Матеріалами дослідження є автентичні наукові та публіцистичні видання за темою дослідження.

Практична значущість результатів дослідження полягає в використанні результатів дослідження у подальших наукових дослідженнях концептів пов’язаних з війною, та матеріали дослідження можуть бути використані для підготовки лекційного матеріалу з перекладознавчих курсів, наприклад “Теорія військового перекладу китайської та української мов” та “Лінгвокраїнознавство Китаю”.

Наукова новизна полягає у проведенні порівняльного аналізу концепцій “гібридна війна”, детальному аналізі концепту та засобів його вербалізації в китайських текстах ЗМІ.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ КОНЦЕПТУ “ГІБРИДНА ВІЙНА”

1.1. Концепт “гібридна війна”. Визначення поняття

Гібридна війна стала популярною концепцією у військових дискусіях НАТО на початку 2000-х років як спосіб опису нових способів ведення війни, що поєднують регулярні та нерегулярні методи. Гібридна тактика, включаючи міську партизанську війну, сучасне озброєння, таке як безпілотники, дезінформацію, викрадення людей і навіть тероризм, використовувалася державними та недержавними суб'єктами в насильстві, викликаному міжнародним втручанням в Афганістані та Іраку, міжконфесіональними війнами, таких як “Аль-Каїда”, та війни між Ізраїлем та “Хізбаллою”. Такі атаки були численними, різномірними, майже завжди супроводжувалися невизначеністю та мало враховували правила війни.

Таким чином, гібридна війна являла собою відхід від “старих типів війни” 20-го століття, таких як Перша та Друга світові війни, які характеризувалися звичайними зіткненнями між регулярними арміями, а також ускладнювала “нові війни” 1990-х років, такі як в Боснії, Сьєрра-Леоне та Ліберії, в яких мережі державних та недержавних суб'єктів зіткнулися через політику ідентичності та які перебували під управлінням міжнародних місій з миробудування (Kaunert, 2022).

Проте різниця між цими конфліктами, мабуть, були незначна, але що справді змінилося, то це погляд Заходу. З початку 1990-х, тобто наприкінці холодної війни, науковці Сполучених Штатів почали використовувати термін “гібридна війна” та “гібридний конфлікт”. (Johnson, 2018).

З того часу гібридні погрози стали заражати мирні регіони та зони конфліктів: “зелені чоловічки” 2014 році в Криму, безперервні кібератаки, кампанії з дезінформації, мобілізація мігрантів на зовнішніх кордонах ЄС – це все серйозна перешкода мирним відносинам.

В інших критичних дослідженнях стверджується, що гібридна війна є європоцентричною всеосяжною концепцією, яка допомагає Заходу пояснити стратегії третіх сторін на таких розрізнених прикладах, як війна в Україні, конфлікт між Марокко та Алжиром і навмисна мобілізація мігрантів у політичних цілях.

(Джонсон, 2018). Отже, якщо вже існують інші концепції для опису сьгоднішніх конфліктів, як-от асиметрична війна, складна нерегулярна війна, війна за зв'язок, війна четвертого або п'ятого покоління і сірі зони, яку додаткову цінність несе розмова про гібридну війну?

Саме ескалація цієї тактики повернула цю концепцію до центру уваги. У Європі, як і в інших регіонах світу, стратегії безпеки урядів та міжнародних організацій дедалі більше відображають уявлення про те, що гібридні загрози завжди таїться – у мирний та воєнний час – на суші, на морі, у повітрі, в Інтернеті та навіть у космос. Увага приділяється трьом характеристикам гібридної війни, які сьгодні формують міжнародні відносини. По-перше, невизначеність, що оточує гібридну війну, через яку важко відокремити війну від світу і довести, хто стоїть за нападом. По-друге, диверсифікація тактики використання вразливостей інших держав. І, нарешті, цілі цієї тактики, яка, начебто, прагне підірвати цінності противника та легітимність його політичних систем. Метою є дестабілізація, а не перемога.

Давно минули ті часи, коли військові дії між державами починалися з формального оголошення війни. Аналітики підкреслюють, що гібридна тактика часто залишається нижчою за поріг війни, щоб виснажити противника, уникаючи при цьому великомасштабної конфронтації та ризику взаємного знищення, як це може бути у разі зіткнення між ядерними державами, такими як Росія та держави-члени НАТО. Гібридна тактика ускладнює мирний час та міждержавні відносини, роблячи війни більш невизначеними та заплутаними. (Friedman, 2018)

Структуру концепту “гібридна війна” можливо зобразити з використанням наступних компонентів;

1. невизначеність дій та її виконувачів;
2. використання тактики дестабілізації;
3. невизначеність цілей “гібридної війни”.

Розглянемо кожний з цих компонентів.

Насправді гібридна війна рясніє *невизначеністю*. Важко встановити відповідальність за кібератаки та інші види атак, а також довести, хто організував

заворушення. Неможливо дізнатися, хто пустив деструктивні чутки, а фальшиві новини важко спростувати. У звичайній війні держава та армія зазвичай несуть відповідальність за бойові дії, але у гібридній війні можуть брати участь проксі, хакери, злочинні угруповання, торговці наркотиками, воєнізовані формування, терористи та приватні підрядники, такі як Blackwater, G4S Secure Solutions та Wagner Group.

Друга риса сучасних міжнародних відносин — використання нової тактики *дестабілізації*. Наймовірні ще кілька років тому, зараз вони стають все більш різноманітними. Танки та кулемети розгорнуті у поєднанні із сучасним озброєнням, таким як безпілотники, гіперзвукові ракети та гібридні мікроелектромеханічні системи спостереження. Ці технології перебувають у руках як держави, а й терористів, злочинців і наркоторговців. Терористичні групи використовують соціальні мережі для вербування бойовиків, розпалювання ненависті, поширення пропаганди та підготовки терактів. Держави дозволяють сотням мігрантів перетинати кордони протягом кількох годин, щоб створити відчуття переповнення та вразливості у сусідній країні. Дезінформація допомагає поляризувати суспільства та делегітимувати інститути, а транснаціональні компанії беруть участь як приватні суб'єкти у конфліктах та міжнародних відносинах.

Ці різноманітні тактики використовуються для нападу та використання економічних, політичних та дипломатичних вразливостей інших держав. Ключем до цього є глобалізація та взаємозалежність, які сприяли співпраці та обміну, також відкрили можливості для проведення атак та створення напруженості. За словами Марка Леонарда, “взаємозалежність, яка колись проголошена бар'єром для конфліктів, перетворилася на валюту сили, оскільки країни намагаються використати асиметрію у своїх відносинах”. Будь-який зв'язок схильний до інструменталізації, і тому між великими державами зросли скептицизм і недовіра. Як написав Жозеп Боррель, Верховний представник Європейського союзу із закордонних справ та політики безпеки та віце-президент Комісії, у пролозі до Стратегічного компасу Європейського союзу: “Ми живемо у світі, сформованому

силовою політикою, в якому все озброєно і де ми стикаємося з жорстокістю битвою наративів”.

Третьою суттєвою рисою цих гібридних конфліктів є їхні цілі. Хоча їх початок складно визначити, вони не обов'язково прагнуть “перемоги”, яка покладе край конфлікту. (Kaunert, 2022) Отже, якщо вони не розгорнуті для перемоги у війні чи у світі, які цілі гібридної тактики? Дезінформація, маніпуляція та втручання у вибори прагнуть підірвати легітимність інститутів, довіру до адміністрацій та змінити результати виборів. Гібридна тактика породжує нестабільність і підриває демократію, створює політичну поляризацію та руйнує співіснування та консенсус.

У тлумачному словнику Кембріджа подано таке визначення поняття „гібридна війна“. Гібридна війна – сукупність різноманітних форм та заходів атаки на ворогів, наприклад, розповсюдження неправдивої інформації або напад на важливі комп'ютерні системи, у поєднанні з традиційними формами військової агресії, або замість традиційних військових дій. Це стало можливим завдяки швидкому розвитку сучасних технологій, які відкрили нові способи ведення гібридної війни. У цю нову еру гібридної війни противники можуть загрожувати інтересам безпеки один одного, не вдаючись до прямих військових дій. (Cambridge University, 2023)

В аналітичному посібнику “Гібридна війна Росії проти України. Як перемогти на інформаційному фронті” надано таке визначення: “гібридна війна — це воєнна стратегія, що має на меті маскування ролі агресора в конфлікті та передбачає спонсорування заколотів, воєнні дії “під чужим прапором” і широкий спектр невоєнних засобів впливу на противника (економічні, інформаційно-психологічні, кібервійна тощо). ” (Гібридна війна Росії проти України. Як перемогти на інформаційному фронті, 2023)

Держави все частіше вдаються до гібридної тактики, оскільки вона дає неперевершену стратегічну перевагу, допомагаючи досягти певних цілей, чи то політичних, економічних чи іншого характеру, не закриваючи двері для жодної форми переговорів, дипломатичних чи економічних відносин. За відсутності оголошення війни чи відкритої конфліктної ситуації між двома державами завжди залишається можливість обговорення миру та переговорів. З цієї точки зору гібридна

війна зазвичай коштує значно менше, ніж тягар звичайної війни. Почати легше, оскільки це ухиляється від прямої відповідальності; кошти логістично менш складні та економічно менш затратні; і це політично менш ризиковано, оскільки військова перемога не є кінцевою метою.

1.2. Концепт “гібридна війна” у матеріалах українських ЗМІ

Гібридні атаки стирають кордони між війною та миром. Вони використовують можливості взаємопов'язаного та глобалізованого світу, щоб послабити супротивника, не витрачаючи ресурси на звичайному полі бою (Colom Piella, 2018). Критики наголошують, що “гібрид” — це не нове явище, що практично у всіх конфліктах протягом усієї історії застосовувалася ціла низка тактик. Нетрадиційні методи були відзначені принаймні з часів Пунічних воєн, коли римляни використовували тактику деморалізації та виснаження, атакували лінії постачання та уникали прямого бою, щоб боротися з карфагенською армією, яка перевершувала на полі (Carr, 2022).

Термін “гібридна війна” значною мірою використовується не тільки в літературі, але й в ЗМІ усього світу. Але досі не існує єдиного визначення цього терміну. Визначення поняття “гібридна війна” використовується для багатьох типів воєнних операцій та некінетичних операцій з дестабілізації.

Саме тепер, формулювання визначення терміну “гібридна війна” має особливе значення в умовах необхідності осмислення та боротьби з російською агресією. Водночас з цим можна стверджувати, що нові форми ведення війни, які виходять за межі традиційних, стають основним компонентом конфліктів XXI століття. (Johnson, 2018)

Розмитість і невизначеність природи сучасних конфліктів відбивається у множинності термінологічних назв для широкого спектра явищ: гібридна війна, конфлікти у “сірій зоні”, або сірі війни (gray wars), необмежені конфлікти (unrestricted conflicts) та ін., що мають на меті відрізнити сучасні війни від традиційних, або конвенційних видів збройних конфліктів. Окрему проблему для публічних дискусій становить назва гібридна війна. Чи є вона справжньою війною?

З погляду загальноприйнятих уявлень, відповідь напрошується “ні”. Іншими словами, конфлікт інтерпретацій, під час гібридної війни використовується як різновид зброї поряд з іншими невійськовими компонентами гібридних дій. Суперечності інтерпретацій корелюють із суперечностями у позначеннях конфлікту (проксівійна, війна, громадянський конфлікт, міждержавний конфлікт, неоголошена війна, гібридна війна тощо).

Проаналізувавши українські джерела ЗМІ, ми визначили, що дуже часто у текстах новин та промов останнім часом задля вербалізації концепту “гібридна війна” вживаються такі основні типи мовних засобів: економічні та інформаційно-психологічні заходи протидії, кібервійна, інформаційна війна, терористичні атаки, пропаганда, невійськова зброя, проксівійна.

Стратегічне мислення Росії розмірковує так, що гібридна війна є основою - чи новою формою - протистояння противнику на шкоду його інтересам, стаючи основним напрямом розширення військового маневру. Безперечно, мета російської гібридної війни, що здійснюється в Україні, крім злиття звичайних і нетрадиційних засобів, полягає в тому, щоб уникнути прямої військової конфронтації із Заходом. Якщо, як згадав Клаузевіц, “війна — це продовження політики іншими засобами”, слід зазначити, що ці “інші засоби” були перетворені на цифрову архітектуру, яка сприяє появі нових модальностей, таких як кібератаки, які сьогодні є улюбленим інструментом. Так само економічні та фінансові санкції є частиною нової форми гібридної війни, що створює противагу цілям Москви у Східній Європі, особливо в Україні. (Kaunert, 2022)

Під час виступу на церемонії так званого приєднання Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей Володимир Путін звинуватив Захід у веденні гібридної війни проти Росії. Хоча думка Заходу інша, особливо тому, що Росія є лідером у галузі гібридної війни, одне можна сказати напевно: гібридна війна є ключовим поняттям у нинішньому геополітичному контексті. Що ще важливіше, він формує війну в Україні, що триває, і впливає на безпеку Європи, а також на світовий порядок, що склався після Другої світової війни.

Також багато уваги українських ЗМІ присвячені опису асиметричної тактики, що набуває все більшого значення в останні роки, оскільки країни все частіше використовують методи гібридної війни, щоб виснажити і перемогти своїх суперників. Справді, гібридна війна носить багатоаспектний характер, що включає такі поєднання: різних учасників: найманців, терористів, хакерів, бізнесменів тощо; тактик: звичайних, нелегітимних, терористичних, пропагандистських, дезінформаційних тощо; засобів: звичайних, експериментальних, асиметричних; мультиплікаторів: психологічна війна, кібертероризм та ін. : (Baker, 2022)

Нову парадигму сучасної війни, більше схожу на злам культури противника, ніж прямий удар у ньому, виклав тодішній начальник російського Генерального штабу, який об'єднав радянську тактику з військовою стратегією тотальної війни. Включаючи різні дипломатичні компоненти, економічний тиск та інші невійськові змінні, політичний фактор був, на думку Герасимова, найбільш впливовою частиною сучасного конфлікту: безконтактна війна, що ведеться з використанням пропаганди, яка використовується для впливу громадянського суспільства та підірву довіри до національної системи чи провокація до масових суспільних хвилювань.

Дезінформація та пропаганда Кремля доповнили військову діяльність Росії в Україні, включаючи нинішнє вторгнення. Москва постійно прагне підірвати легітимність України як країни та нації в очах української та російської громадськості, а також на міжнародній арені, заперечуючи її самобутню культурну ідентичність.

На нових окупованих територіях з'явилися величезні рекламні щити, що зображують російську спадщину міст, і навіть мобільні монітори, рекламують славу російської армії. Ці наративи також націлені на гуманітарні організації, такі як Міжнародний Червоний Хрест, який зображується як небезпечна організація, яка викрадає українців та відвозить їх до Росії. Розповсюджені чутки були частиною спроб Росії дискредитувати гуманітарні групи. Причиною такої дискредитації є те, що працівники з надання допомоги можуть надати нефільтроване уявлення про реальність на місцях у зонах конфліктів або стати свідками військових злочинів, що

робить їх за своєю суттю небезпечними для наративів авторитарних урядів. (Guerrero, 2022)

Незважаючи на бомбардування, грабежі та смерть, окупаційна влада просувала наратив про стабільність, про що свідчить звільнений Ізюмський район Харківської області, де Кремль вдався до газет як засобу поширення пропаганди. Серед статей про швидке відкриття музичних шкіл та літніх таборів новопризначена фіктивна адміністрація проголосила своєю найважливішою метою якнайшвидше повернення до “мирного життя” та реконструкцію інфраструктури, звинувативши українців у “бажанні повністю знищити нашу територію, спустошувати інфраструктуру” та знищувати населення.

Цей тип інформації також пронизував кремлівський наратив, націлений на російську громадськість, зображуючи так звану спеціальну військову операцію як священну війну, побічно схвалену російським патріархом Кирилом, який у березні стверджував, що російський народ вступив у боротьбу з внутрішнім “метафізичним змістом”. У його інтерпретації російська армія захищає населення Донбасу. У національних ЗМІ Кремль намагається замаскувати свої незаконні та криваві дії в Україні, зображуючи російський народ одночасно і рятівником, і жертвою, мучеником, який бореться за справедливість проти всього світу.

Справді, особливістю використання Москвою пропаганди, методу, що традиційно використовується для ослаблення та демотивації ворогів на полі бою, є його застосування на побутовому рівні. Маніпулювання історією, фальшива інформація про становище на фронті, діти, одягнені в Z-подібні футболки під час шкільних свят, створили саме той ефект плутанини, поділу та (поки що прихованого) безладдя, який передбачала доктрина Герасимова дев'ять років тому — лише цього разу проти самого російського населення.

Російське інформаційне втручання в рамках гібридної війни, що триває, полягало не тільки в поширенні фейкових новин. Це також включало збої в плані доступу до надійних новин та оновлень. Цілеспрямовані атаки на кібербезпеку, такі як атака шкідливого програмного забезпечення AcidRain Wiper на Viasat та інших постачальників телекомунікаційних послуг, призвели до перебоїв у роботі мережі

більш ніж на два тижні в Україні та інших частинах Європи в той момент, коли зв'язок мав вирішальне значення для цивільних та військових операцій. У той час як деякі вчені стверджують, що кібер-фактор відіграв обмежену роль у поточній війні, можливо завдяки українському кіберзахисту, стійкості та своєчасній реакції великих технологічних компаній, таких як Microsoft, використання кібероперацій стало невід'ємним аспектом війни. (Guerrero, 2022)

Хвилі кібератак зазнали українські банки, об'єкти інфраструктури, а також міністерства оборони, закордонних справ та культури, збройні сили. Нещодавно український уряд розповів про плани Росії широкомасштабних зловмисних атак на енергетичну інфраструктуру країни, покликаних посилити кінетичні військові дії на об'єктах електропостачання.

У той час як кібератаки можуть мати серйозні наслідки, навіть за межами їхньої початкової мети, як у випадку з NotPetya, шкідливою програмою, яка була націлена на Україну, але мала далекосяжні наслідки, деякі активні заходи спрямовані саме на інші іноземні держави. Фактично російська гібридна тактика спрямована на те, щоб спровокувати загальну дестабілізацію в Україні та інших місцях, особливо в країнах НАТО. (CIRDEI, 2017)

Через повальну корупцію і путінську параною постановка завдання російської пропаганди вийшла з помилкових умов, це призвело до критично недооціненої і недостатньо фінансованої армії, звичайні збройні сили Росії не змогли досягти початкових цілей Кремля. Часткова мобілізація, призначена на кінець вересня, ймовірно, матиме обмежені результати з точки зору бойової потужності, оскільки професійні компоненти збройні сили вже задіяні в бойових діях. Щоб компенсувати відсутність кінетичної військової могутності, Кремль все частіше використовуватиме асиметричну тактику, прагнучи відновити свою владу як усередині країни, так і за її межами.

Висновки до Розділу 1

Визначення між цими більш м'якими і жорсткішими варіантами концепту “гібридної війни”, китайські ЗМІ, як правило, охоплюють різні аспекти сучасної війни. Гібридизація того, що насправді є міждоменною війною, ускладнює розуміння того, як вона застосовується. Однак якщо гібридну війну оцінювати по всьому спектру і стосовно того, як її застосовують інші країни, це може полегшити розуміння деяких стратегічних рішень, які приймає Китай. Китайські погляди на гібридну війну значною мірою пов'язані з діями національної держави.

З огляду на переважну думку Китаю про те, що Вашингтон є ініціатором і постачальником таких дій, це означає, що Сполучені Штати будуть об'єктом звинувачення та відплати з боку Китаю. Це вже неодноразово відбувалося, коли Китай стикається з внутрішніми протестами, терористичними актами, пандеміями та напруженістю у Сінцзяні, Тибеті, Гонконгу, Тайвані, Східно-Китайському та Південно-Китайському морях.

В оцінці відповідей Китаю по всьому спектру спостерігається рух до інтеграції кінетичних платформ з різними рівнями автономії у стратегію гібридної війни. Таким чином, хоча інформаційна війна та кібервійна можуть продовжувати домінувати, майбутнє Китаю залежить від інтелектуальної війни. Включення Китаєм безпілотних систем і навіть гіперзвукових транспортних засобів до стратегічних та технічних документів щодо гібридної війни вказує на те, що акцент на дезінформацію все більше переплітається з міждисциплінарним застосуванням жорсткої сили.

Таким чином, хоча необмежена війна, інформаційна війна та кібервійна, ймовірно, залишаться в центрі китайських дискусій В ЗМІ в межах концепту “гібридна війна”, китайські військові стратеги готові в майбутньому перейти до інтелектуальної війни та кінетичної війни. Це робить необхідність розуміння концепту “гібридної війни” Китаю та нюансів її інтерпретації та застосування ще важливішим, що підготує політичних та військових планувальників до того, щоб

передбачити, як розвиватиметься майбутня гібридизація війни і як Китай реагуватиме та використовуватиме її.

РОЗДІЛ 2. ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ “ГІБРИДНА ВІЙНА”

2.1. Засоби вербалізації концепту “гібридна війна” у китайських текстах ЗМІ

Одним із головних досліджень у галузі сучасної лінгвістики є аналіз поняття “концепт”, а також виявлення його основних характеристик. Оскільки єдиного визначення поняття “концепт” не існує, багато дослідників у галузі лінгвістики висловлюють різні точки зору розуміння сутності, природи та структури концептів. Концептами можна вважати “універсалиї”, абстрактні поняття, які є базовими одиницями картини світу, що мають важливе значення для лінгвокультурного суспільства.

У сучасній лінгвістиці найбільш міцно утвердилися два підходи до визначення концепту: когнітивний та лінгвокультурологічний. Концепт “війна” виступає структурно-змістовною одиницею свідомості, що акумулює наївні уявлення про війну. Основними характеристиками концепції є багатовимірність, цілісність, універсальність, сталість, етнокультурна маркування та вербалізація. Лінгвістична модель дослідження концепту “війна” включає два послідовних етапи - деоб’єктивація його змісту у свідомості китайськомовної людини та виявлення смислової структури цього поняття та його елементів. Другим етапом дослідження є виявлення та систематизація лексичних засобів (в їх парадигматиці та синтагматиці), фразеологічних конструкцій, а також метафоричних моделей об’єктивації концепції у сучасній китайській мові, які заповнюють термінали ментальної моделі думок.

Формуванню ціннісного компонента концепту сприяють і прикметники, які виявилися найчастішими вербалізаторами поняття “гібридна війна”. Негативні критерії оцінки у вербалізації поняття впливають на вибір лексичних засобів. Військові дії припускають лексичні варіанти, які використовуються в ЗМІ. Розбіжність думок сторін, які беруть участь у конфлікті, утворює опозицію “війна – мир”.

Вживання мілітаризованої лексики емоційно-оцінно впливає на опис будь-якого фрагмента дійсності, що зазвичай набуває негативного відтінку в мові ЗМІ. Військова метафора нав'язує суспільству конфронтаційні способи вирішення

проблем, обмежуючи пошук альтернативних рішень. Поясненням значної кількості використання військових метафор може бути те, що підсвідомо війна є ефективним способом вирішення будь-яких труднощів.

Стилістичний аналіз показав, що поняття “гібридна війна” на сторінках китайських ЗМІ характеризується розгалуженим номінативним полем. До засобів його вербалізації належать одиниці різних мовленнєвих рівнів — лексичний, фразеологічний, граматичний, у тому числі головна назва поняття та його синоніми, атрибутивні синтагми, фразеологічні одиниці.

Хоча китайський термін “гібридна війна” (混合战争) є похідним від англійської, його стратегічна корисність проти противників простежується вже в “Мистецтві війни” (孙子兵法) п'ятого століття до нашої ери. Однак наприкінці 1990-х років книга двох китайських генералів під назвою “Необмежена війна” (超限战) стала основою західного розуміння китайських поглядів на гібридну війну. Погляди на гібридну війну та її застосування в Китаї. (黃柏欽, 2019)

Як і в багатьох китайських стратегічних працях після першої війни в Перській затоці, книга *Unrestricted Warfare* роз'яснює, як противники більше не використовують “збройну силу, щоб змусити ворога підкоритися своїй волі”, а скоріше “всі засоби, включаючи збройну силу чи незброєну силу, військові та невійськові, а також смертоносні та нелетальні засоби примусу противника до прийняття своїх інтересів”, оскільки політичне, економічне, культурне та громадянське суспільство добре вписується у власні стратегічні традиції Китаю безперервної революції всередині країни та за кордоном. (Qiao Liang, 1999)

Китайські ЗМІ приписують Сполученим Штатам домінування на всіх аренах суспільного буття, стратегічна спільнота продовжує нарікати на величезну силу і роль Вашингтону, нарікає на його готовність грати в “геополітичну гру між великими державами” (大国间 地缘政治博弈). (陳羽、唐宋, 2022)

Китайські ЗМІ формулюють визначення поняття “гібридної війни” як поетапну еволюцію воєнних дій. В рамках цього концепту виділяють зрушення у

чотирьох основних сферах: (1) від традиційних земель, морів та повітря до багатовимірних полів, що включають електромагнітні явища землі, моря, повітря та космос; (2) від матеріального військово-географічного простору до невидимих та невловимих мереж та віртуального простору; (3) від військових в країні до складного кола комбатантів, включаючи регулярні війська, ополчення, бойовиків, агентів та хакерів; (4) від вузької концепції бою до всеосяжної концепції ведення різних дій. (三大洲社会研究所布, 2019)

Китайські ЗМІ формулюють концепт “гібридна війна” таким чином: “це не просто формування свідомості населення чи маніпулювання ним, це глобальні інтегровані та високоточні операції (повітряні та космічні), а також електронні, інформаційні заходи в межах кібервійни. Переважна увага Китаю, як і раніше, приділяється маніпулюванню місцевими групами з боку іноземних сторін. (高靜, 2023)

Саме тому все це існують побоювання щодо розмивання кордонів ведення війни у Китаї, незважаючи на те, що він дотримується стратегії “військово-цивільного злиття” (军民融合). Тим не менш, ці висловлювання в ЗМІ, як і раніше, орієнтовані на звинуваченні США у використанні безпілотних платформ для безкарного втручання у внутрішні конфлікти, що мають подвійного призначення. Китай розширює свій погляд на гібридну війну, яка, по суті, є гібридизацією та змішанням засобів ведення бою.

Висловлювання китайської ЗМІ щодо гібридних воєн історично схильні до більшої деталізації, яка виділяє такі елементи концепту “гібридна війна”: (1) використання груп інтересів урядових збройних сил, ополченців, релігійних сект та племінних збройних сил, сепаратистів та терористів. Організацій; (2) застосування звичайних операцій, партизанської війни, морських засідок та нерегулярних операцій; (3) об'єднання політичних, економічних та військових заходів. (陳羽、唐宋, 2022)

Аналізуючи концепт “гібридної війни”, китайські ЗМІ, підкреслюють важливість розширювання своїх досягнень в бойових діях сил спеціального

призначення, в інформаційної війни, в нетрадиційних військових наступальних можливостях, які підвищують живучість, гнучкість та “швидке реагування” (快速反應). Такий аналіз вказує не тільки на м'які елементи концепту “гібридної війни”, а й на низку кінетичних платформ, над розробкою яких працює Китай, включаючи безпілотні бойові машини. (莊捷, 2021)

2.2. Порівняльний аналіз концептів “гібридна війна” у текстах китайських та українських ЗМІ

Незважаючи на різноманітність охоплення, у текстах китайською мовою про гібридну війну є деякі точки дотику. Центральним серед них є те, що китайські стратеги наголошують на ролі національної держави. Іншими словами, хоча недержавні суб'єкти часто відіграють життєво важливу роль у веденні гібридної війни, найчастіше за ними стоїть іноземна держава, яка використовує широкий спектр технічних, фінансових та людських ресурсів для досягнення бажаного результату [6].

Тим не менш, є важлива відмінність китайців до національної держави, яка значною мірою орієнтований зовнішній світ. Коли стверджується, що Китай є країною, яка використовує принципи гібридної війни, то його офіційні та неофіційні експерти відхиляють такі твердження, посилаючись на складність атрибуції та можливість того, що недержавні суб'єкти та інші національні держави можуть бути винуватцями. Проте, коли вони називають себе жертвою, роль національної держави є ключовою. (陳羽、唐宋, 2022)

Простежуючи цю еволюцію, у більшості китайських писань Сполучені Штати згадуються як вихідна точка гібридної війни у 1980-х і 1990-х роках завдяки їхнім військовим операціям, кольоровим революціям, зміні режиму та оборонним документам, що впливають на такі країни, як колишня Чехословаччина, Ірак, Сирія, Іран, Ємен, Лівія, Афганістан, Косово, Венесуела та Грузія.

Щодо Росії, китайські стратеги називають 2013 рік поворотним моментом у гібридній війні. Це був рік, коли начальник Генерального штабу Збройних Сил Росії

опублікував статтю про розмивання меж ведення бойових дій після масштабних антиурядових демонстрацій у Москві та Санкт-Петербурзі. Ці китайські видання вказують на Україну та Сирію як на кілька прикладів того, як Росія зробила уроки зі своєї власної віктимізації, щоб вести гібридну війну проти Сполучених Штатів. Інакше кажучи, вони стверджують, що гібридну війну винайшов Вашингтон, а Москва удосконалила її.

У той час як китайські видання зосереджені на діях інших національних держав, здатність виправити історичні та територіальні помилки за рахунок більшої пристосованості, швидкості реакції, здатності до нападу, живучості, об'єднаності, гнучкості та швидкого реагування. Китайські аналітики посилаються на те, що Китай стикається з низкою проблем, подібних до Росії, включаючи оточення та розширення США, розгортання протиракетної оборони, системи швидкого глобального удару та інші. Власне, здатність Москви звести нанівець асиметричну перевагу сильнішої держави ідеально вписується до загроз Пекіна. Це включає низку проблем, з якими Китай стикається в Гонконгу, Тайвані, Сіньцзяні, Тибеті, Східно-Китайському морі та Південно-Китайському морі. (陳羽、唐宋, 2022)

Протистояння цим загрозам безпеці, китайські стратеги, такі як генерал-майор Тан Юншен, посилаються на пастку Фуکیدіда, в якій Вашингтон прагне ізолювати Пекін на всіх фронтах за допомогою „нової холодної війни“ (新冷战) та „всеосяжної гри“ (综合博弈), Використовуючи їх стратегічну запутаність. У цьому вони докладно описують використання США проникнення та контролю інформації, економічних санкцій і торгових воєн, підтримки внутрішніх заворушень, зовнішнього ідеологічного тиску, і навіть руйнації стратегічного потенціалу та розвитку Китаю.

Китайські концепції, що лежать в основі гібридної війни, сягають п'ятого століття до н. е. у книзі Сунь Цзи “Мистецтво війни”. Такі стратеги, як генерал-майор Лі Бін'янь, продовжують цитувати цю давню роботу, щоб підкреслити ефект метелика гібридної війни, в якій можна використовувати взаємозалежність. Століття потому книга генерала Цяо Ляна і генерала Ван Сяншюя “Необмежена війна”

зробила свій внесок у цей дискурс, описавши дедалі більш багаторівневу технічну, політичну, економічну, регіональну, культурну, дипломатичну та військову поверхню загроз.

Проаналізувавши матеріали китайських ЗМІ військової тематики, де вербалізується концепт Гібридна війна та її компоненти, ми маємо зазначити, що найчастіше китайські військові журналісти та фахівці зі сфери обороним на центральне місце висувають дезінформацію та кібероперації як компоненти концепту гібридна війна. Хоча ці терміни іноді використовуються як взаємозамінні, між ними залишається різниця. “Інформаційна війна” (信息战争, 信息化战争) більш вузька за охопленням і в основному відноситься до бойових дій, в яких інформаційні технології використовуються для отримання або придушення інформації. Навпаки, “кібервійна” чи “кіберизована війна” (网络战争、网络化战争) — це термін, що означає різні форми ведення війни, посилені інформаційними технологіями. Ван Гуйфан з Китайської академії військових наук підкреслив, що військові США віддають пріоритет кібервійні як новому типу гібридної війни, посилюючи свої вчення майбутніх інтегрованих кібероперацій. (黃柏欽, 2019)

Зіткнувшись із загрозою кібератак, що перетинають кордон і призводять до кінетичних збитків, китайські технічні аналітики з Об'єданого оперативного коледжу Китайського національного університету оборони надають дорожні карти для поліпшення моделювання та симуляції умов поля бою. У цих аналізах кіберзасоби згадуються як частина гібридної війни, наголошуючи на важливості того, щоб Китай використовував своє становище великої кібердержави для поліпшення своїх кіберможливостей та захисту.

Серед них Чжу Сінпін зі Школи оборонної інженерії Китайського армійського інженерного університету виступає за зміцнення “інженерної техніки цивільної оборони” (人防工99程) посилення підтримки масштабного реагування та ведення бойових дій у операціях гібридної війни. Крім того, Се Сумін з Інформаційного центру науки і техніки національної оборони Китаю обговорює роль лазівок, вірусів та логічних бомб у мережах, пов'язаних із розвідкою, командуванням та контролем,

державними справами, транспортом, енергетичними мережами, фінансами та Інтернетом. (李元斌, 2020)

Незважаючи на це зрушення у бік обговорення кібервійни, у Китаї також зберігається переконливий інтерес до використання інформаційної війни як засіб збільшення сили. Це включає маніпулювання соціальними мережами для впливу на громадську думку за допомогою збору інформації, пропаганди та психологічних інструментів. На цій арені Чжу Сінпін виступає за те, щоб сили інформаційної підтримки для всіх елементів постійних збройних сил, а також державні та недержавні сили перебували у стані готовності до боротьби з кольоровими революціями, заворушеннями, тероризмом та контррозвідкою.

В оперативному відношенні ці сили підтримки зосереджені на прикордонних та морських зонах за рахунок зміцнення стратегічних комунікацій, операцій психологічної війни та спільних військових та цивільних операцій. Для полегшення цих операцій необхідно захищати та зміцнювати пропаганду у ЗМІ, мережі зв'язку, муніципальну безпеку, громадянське суспільство, системи соціального кредиту, а також промислові та комерційні сети.

Визнаючи важливість цієї арени інформаційної війни, існує низка дій Китаю, які свідчать про застосування цих концепцій у оборонних та наступальних цілях. До них відносяться передбачувана крадіжка даних та маніпулювання Китаєм, спрямоване проти Управління кадрів США, Постійного арбітражного суду в Гаазі та щонайменше сімнадцяти країн Південно-Східної Азії та Південної Азії з підвищеною постійною загрозою 30 (АРТ 30). Кожен із цих випадків вказує на основні національні інтереси та безпеку Китаю. (Banerjee, 2022)

Нещодавно з'явилися ознаки того, що китайські інформаційні кампанії ставлять під сумнів походження Covid-19 і проголошують перемогу Китаю в боротьбі з епідемією важливою віхою на національному та міжнародному рівнях. Однак, незважаючи на успіх усередині країни, міжнародна реакція була різною. Висловлювалися зустрічні твердження про те, що Китай намагається використати відволікаючі фактори через пандемію для ведення більш агресивних військових дій

на кордоні з Індією, в обхід Тайваню, а також для військово-морських та адміністративних операцій у Східно-Китайському та Південно-Китайському морях.

Як із країн, порушених такими операціями, Японія розробила як офіційні, і неофіційні документи про діяльність у сірій зоні, у яких прямо і опосередковано обговорюється роль Китаю. Тим не менш, при обговоренні поглядів Японії китайський аналіз інцидентів у сірій зоні” (灰色地帶) демонструє явну відсутність занепокоєння щодо реакції Японії на такі операції, а тим більше здатності проводити такі операції. Натомість вони стверджують, що дії в сірій зоні менш жорстокі, ніж гібридна війна, і не досягають рівня тих, що ведуться Росією та Сполученими Штатами.

По суті, китайський аналіз розбавляє визначення операцій у сірій зоні та ігнорує роль Китаю, стверджуючи, що Японія значною мірою зробила “пасивну відповідь” (被动应对). У рамках цього нарратива вони знову перекладають провину на Сполучені Штати та використання ними регіональних маріонеток. Таким чином, незважаючи на те, що китайські письменники можуть визнавати занепокоєння японців досягненнями Китаю в галузі космосу, мереж, електромагнетизму, блокування доступу/заборони зони (A2/AD) та проектування сили на морі, вони, як і раніше, називають Японію пішкою Сполучених Штатів.

Таким чином, при обговоренні непередбачених обставин регіональної гібридної війни увага Китаю, як і раніше, зосереджена на Вашингтоні. Аналітики з Коледжу спільних операцій при Національному університеті оборони Китаю в Пекіні вивчають ведення США електромагнітної війни за допомогою безпілотних маневрених експедиційних бойових одиниць для боротьби з передбачуваними операціями Китаю A2/AD. Вони також посилаються на використання інтелектуальних технологій, великих даних та інформаційних технологій для розробки нової зброї для підливних операцій у кіберпросторі, автономного інтелектуального кіберзахисту та кібератак.

Побоювання з приводу розмивання кордонів ведення війни все ще існують у Китаї, навіть незважаючи на те, що він дотримується стратегії “військово-цивільного

злиття” (军民融合). Тим не менш, ці застережливі аналізи, як і раніше, націлені на використання США безпілотних платформ і спонукають їх до безкарного втручання у внутрішні конфлікти.

У міру того, як Китай розширює свій погляд на гібридну війну, яка, по суті, є гібридизацією та змішанням засобів ведення бою, постійно зростає потреба в оцінці того, як він має намір використовувати будь-який спектр озброєнь, від алгоритмів кібервійни до своїх безпілотних і гіперзвукових платформ.

2.3. Труднощі перекладу сучасних текстів ЗМІ з концептом “гібридна війна”

Сучасні війни вважаються “війнами четвертого покоління”, які в свою чергу мають більш конкретні назви, в залежності від їх характеристик. Номінації та характеристики сучасних військових конфліктів відбивають їх особливості на сучасному етапі історії людства та свідчать про інтенсивний розвиток військового вокабуляру.

Переклад військової термінології, що включає неологізми, фразеологізми, скорочення тощо здійснюється різними способами, а саме за допомогою таких міжмовних трансформацій, як лексичні, лексикосемантичні та лексико-граматичні. Завдання перекладача полягає в правильному виборі тієї чи іншої техніки в ході перекладу, щоб точніше передати значення будь-якого терміна. В сучасному перекладознавстві на тлі масмедійного дискурсу широко використовуються такі способи відтворення термінів, як добір лексичного еквівалента, транскодування, калькування, генералізація та конкретизація значення, вилучення, додавання, антонімічний та описовий переклади.

Для газетного тексту в цілому характерні такі специфічні особливості: часте вживання фразеологічних сполучень, що носять характер мовних штампів; коментуванні заяв політичних діячів і т. д.; вживання фразеологічних зворотів; вживання неологізмів, утворених за допомогою продуктивних суфіксів; широке використання безособових зворотів в якості вступної частини повідомлень; часте вживання скорочень.

В цілому текст характеризується прагненням до стислості і лаконічності викладення, причому ця риса виявляється особливо яскраво в заголовках китайських ЗМІ. У будь-якому випадку кожна мова має свої особливості, які більшою чи меншою мірою вказують на її специфіку та складності при перекладі. Завжди виникає необхідність стилістичної адаптації при перекладі текстів, що належать до певного функціонального стилю.

Адаптований переклад полягає в частковій експлікації, тобто спрощенні та поясненні структури і змісту оригіналу в процесі перекладу з метою зробити текст перекладу доступним для сприйняття окремими групами реципієнтів, що не володіють достатніми знаннями і професійним чи життєвим досвідом, що потрібні для повноцінного розуміння оригіналу. Скорочення і адаптація перекладу можуть бути взаємопов'язані і здійснюються одночасно при перекладі одного й того ж тексту оригіналу.

Сьогодні перед медійним перекладом постало чимало викликів. Ставлення до перекладу новин має відповідати розумінню ролі новинних повідомлень в інформаційній війні. В такій ситуації від перекладу для друкованих та електронних ЗМІ виступів чи висловлювань політичних діячів, представників міжнародних структур вимагається особлива точність, ретельна вивіреність смислу з контекстом, ідеологічна адекватність. Тому проблема перекладу для ЗМІ є в центрі уваги перекладознавців.

Висновки до Розділу 2

Аналіз мовних засобів на позначення концепту “гібридна війна” засвідчив наявність у них значної кількості військових лексичних елементів (одно- і багатокomпонентних термінів, аббревіатур і скорочень, термінологічних стійких сполучень, неологізмів). Основними способами відтворення лексики китайських текстів військової сфери українською мовою є: переклад лексичним еквівалентом, трансформаційний переклад, необхідність транскрипції / транслітерації, описовий переклад.

ВИСНОВКИ

Отже, проаналізувавши теоретичні джерела з теми і оригінальні китайські тексти ЗМІ, ми виявили, що хоча китайський аналіз гібридних воєн історично був схильний до абстракції, цей огляд виявляє ознаки дедалі більшої деталізації, а саме що більшість китайських військових теоретиків розуміють гібридну війну, як використання груп інтересів, урядових та збройних сил, ополченців релігійних сект та племінних збройних сил, сепаратистів та терористів. Організацій; застосування традиційних операцій, партизанської війни, морських засідок і нерегулярних операцій, і навіть об'єднання політичних, економічних пріоритетів і військових мер.

Як приклад, орієнтованого на внутрішню політику, бійці Народно-визвольної армії в Пекіні та Сіньцзяні, аналізуючи російську гібридну війну, підкреслюють важливість того, щоб Китай розглядає свої досягнення у розробці заходів протидії війні через детальне роз'яснення ознак інформаційної війни, нетрадиційної військової наступальних можливостях, які підвищують живучість, гнучкість та “швидке реагування” (快速反应). Такий аналіз допомагає зрозуміти позицію уряду щодо ведення сучасних воєн, а також дозволяє зробити висновки щодо політичних поглядів країни.

Посередництво між цими більш м'якими і жорсткішими варіантами гібридної війни, китайські стратегічні та технічні документи, як правило, охоплюють майже всі аспекти сучасної війни. Ця гібридизація того, що насправді є міждоменною війною, ускладнює повне розуміння того, як вона застосовується. Однак якщо концепт “Гібридна війна” досліджувати на матеріалі автентичних та достовірних текстів ЗМІ, це значно полегшує розуміння деяких стратегічних рішень, які приймає Китай.

Китайські погляди на гібридну війну значною мірою пов'язані з діями, обумовленими державною політикою, як внутрішньою, так і зовнішньою. Як жертви дій, які Китай вважає гібридною війною, китайські співрозмовники приписують ці дії країні, а не недержавному суб'єкту.

Проаналізувавши автентичні джерела китайських ЗМІ, ми виявили, що більшість уваги приділяється саме інформаційній війні, як основному компоненту концепту Гібридна війна. Китайські дослідники виділяють інформаційну війну та кібервійну як домінуючи, тому, в оцінці відповідей Китаю по всьому спектру спостерігається рух до інтеграції кінетичних платформ з різними рівнями автономії у стратегію гібридної війни. Таким чином, хоча інформаційна війна та кібервійна можуть продовжувати домінувати, майбутнє Китаю залежить від інтелектуальної війни. Включення Китаєм безпілотних систем і навіть гіперзвукових транспортних засобів до стратегічних та технічних документів щодо гібридної війни вказує на те, що акцент на дезінформації все більше переплітається з міждисциплінарним застосуванням жорсткої сили.

Таким чином, хоча необмежена війна, інформаційна війна та кібервійна, ймовірно, залишаться в центрі китайських дискусій про гібридну війну, китайські військові стратеги готові в майбутньому перейти до інтелектуальної війни та кінетичної війни наприкінці континууму. Це робить розуміння концепту “Гібридна війна” у Китаї та нюансів її інтерпретації та застосування ще важливішим. Це підготує політичних та військових планувальників до того, щоб передбачити, як розвиватиметься майбутня гібридизація війни і як Китай реагуватиме на неї, які заходи безпеки може вживати.

В роботі розглянуто концепт “гібридна війна” в різних видах СМІ: світових, китайських та українських. Проаналізовано особливості китайськомовних текстів ЗМІ, історичні та сучасні політичні ситуації, на яких ґрунтується концепт “гібридна війна” в загальному дискурсі.

Структуру концепту “гібридна війна” можливо зобразити з використанням наступних компонентів: невизначеність дій та її виконувачів; використання тактики дестабілізації; невизначеність цілей “гібридної війни”.

Змістове ядро концепту “гібридна війна” у просторі китайськомовної лінгвокультури представлена значеннями: 1) організована збройна боротьба між державами, суспільними класами тощо; 2) перен. стан ворожнечі між ким-небудь; суперечка, сварка з кимсь; боротьба. Понятійне ядро концепту “гібридна війна”

утворює додаткові значення лексеми, поєднані інтегральною семою “боротьба” та супутньою оцінною семою “погано”.

В роботі проаналізовано засоби вербалізації концепту “гібридна війна” та проведено порівняльний аналіз концепцій “гібридна війна” в китайській та українських мовах.

论文摘要

在分析了中国大众媒体的真实来源后，我们发现大部分注意力都集中在信息战上，作为混合战争概念的主要组成部分。中国研究人员将信息战和网络战列为主导战，因此对中国在各个方面的反应的评估表明，中国正朝着将具有不同自主水平的动能平台整合到混合战争战略中迈进。因此，虽然信息战和网络战可能继续占据主导地位，但中国的未来取决于智力战。中国将无人系统甚至高超音速飞行器纳入混合战争的战略和技术文件，表明对虚假信息的重视越来越多地与硬实力的跨学科使用交织在一起。

因此，虽然无限战、信息战和网络战可能仍是中国混合战争讨论的中心，但中国军事战略家准备在未来的连续体末端转向智力战和动能战。这使得了解中国混合战争的范围及其解释和应用的细微差别变得更加重要。这将使政治和军事规划者能够预测未来混合战争将如何发展以及中国将如何应对和利用它。

本文研究了各种大众媒体中的“混合战争”概念：世界媒体、中国媒体和乌克兰媒体。分析了一般话语中“混合战争”概念所依据的汉语大众媒体文本的特点、历史和当代的政治形势。

„混合战争”概念的结构可以用以下组成部分来描述：行动及其执行者的不确定性；使用破坏稳定的策略；„混合战争”目标的不确定性。

汉语语言文化空间中“混合战争”概念的内容核心表现为以下含义：1) 国家、社会阶级等之间有组织的武装斗争；2) 转移某人之间的敌对状态；争执，与某人争吵；斗争。„混合战争”概念的概念核心，结合整体义位“斗争”和伴随的评价义位“坏”，形成词位的附加含义。

工作还分析了“混合战争”概念的语言表达方式，并对汉语和乌克兰语言中的“混合战争”概念进行了比较分析。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Baker, M. (2022). Russia's Hybrid Warfare in Ukraine Threatens Both Healthcare & Health Protections Provided by International Law. *Annals of Global Health*, 3–10.
2. Banerjee, M. (2022). Chinese news media narratives on the Ukraine crisis. *The Manohar Parrikar Institute for Defense Studies and Analyses.*, 56-45.
3. Bargués-Pedreny, P. (2018). Deferring Peace in International Statebuilding: Difference, Resilience and Critique. *Routledge*, 57-68.
4. Brankovic, J. (2021). Media and narrative: Managing conflict in polarised societies, IFIT Discussion Paper. . *Barcelona: Institute for Integrated Transitions.*, 65-89.
5. Cambridge University. (2023). *Значение hybrid warfare в английском*. Отримано з Cambridge University Press & Assessment: <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8C/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D>
6. Carr, A. (2022). The Fabian strategy: How to trade space for time. *Comparative Strategy*, 78–96.
7. Cridei, I. (2017). The hybrid warfare in the 21st century: an old concept with a new face. *International Conference knowledge-based organization*, 74–78.
8. Colom Piella, G. (2018). Guerras Híbridas. Cuando el contexto lo es todo. *Revista Ejército*, 38-44.
9. Friedman, O. (2018). Russian 'Hybrid Warfare': Resurgence and Politicisation. *Oxford University Press*, 52-96.
10. Guerrero, J. (2022). Ukraine Conflict: Hybrid Warfare and Conventional Military Intervention. *Revista Seguridad y Poder Terrestre*, 1–7.
11. Hoffman, F. (2009). Hybrid Threats: Reconceptualizing the Evolving Character of Modern Conflict. *Strategic Forum*, 1–8.
12. Johnson, R. (2018). Hy

13. Hybrid War and Its Countermeasures: A Critique of the Literature“. *Small Wars & Insurgencies*, 141–163.
14. Junjie, Z. (2022). Russia-Ukraine conflict lays bare brutal divisions among European nations. *Global Times*, 7-8.
15. Kaldor, M. (2001). Las nuevas guerras: la violencia organizada en la era global. *Tusquets*, 45-86.
16. Kaunert, C. (2022). EU Eastern Partnership, Hybrid Warfare and Russia’s Invasion of Ukraine. *THE EUROPEAN CRIMINAL LAW ASSOCIATIONS’ FORUM*, 158–164.
17. Kende, S. (2023). Social Media and Democracy: From Protest to Propaganda. *Bocconi University Newspaper TRA*, 5-29.
18. Lott, A. (2022). Hybrid Threats and the Law of the Sea. *International Straits of the World*, 16–36.
19. Moldovanu, V. (2022). The Kremlin’s hybrid warfare techniques in a fading world order. *Aspenia online*, 1-10.
20. O’Driscoll, C. (2019). Victory: The Triumph and Tragedy of Just War. *Oxford University Press*, 45-78.
21. Qiao Liang, W. X. (1999). *Unrestricted Warfare*. Beijing: PLA Literature and Arts Publishing House.
22. Solmaz, T. (2022). ‘Hybrid Warfare’: One Term, Many Meanings. *Small Wars Journal*, 5-45.
23. Times, G. (2022). US economy is reaping benefits from the Ukraine crisis. *Global Times editorial*, 5-6.
24. Warwa, D. (2018). Multimodal literacy: Meaning negotiations in political cartoons on the refugee. *System*, 5-48.
25. Yang, W. (2022). Ukraine war: How Russian propaganda dominates Chinese social media. *Deutsche Welle*, 1-25.
26. Yang, W. (2022). Ukraine war: How Russian propaganda dominates Chinese social media. . *Deutsche Welle*, 5-15.

27. Гібридна війна Росії проти України. Як перемогти на інформаційному фронті. (2023). *Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки*, 5-75.
28. 三大洲社会研究所布. (2019). 虛假宣传合理化. *三大洲社会研究所*, 1-44.
29. 李元斌, 马. (5 2020 p.). „混合战争” 及其特点: 俄罗斯学者视角的解析. *俄罗斯东欧中亚研究*, 21-36.
30. 莊捷. (6 2021 p.). 混合戰作戰樣式與運用之研究：以臺海戰爭想定為例. *國防雜誌*, 54-82.
31. 许三飞. (12 8 2021 p.). 试析混合战争基本构成. *责任编辑/许三飞*, 7.
32. 陳羽、唐宋. (11 02 2022 p.). *中國國防報*. Отримано з „混合戰爭”成
大國博弈工具: <http://military.people.com.cn/BIG5/n1/2022/0211/c1011-32350178.html>
33. 高靜. (21 03 2023 p.). *美國南部邊境已成混合戰爭區*. Отримано з
大紀元: <https://www.epochtimes.com/b5/23/3/20/n13954465.htm>
34. 黃柏欽. (6 2019 p.). 戰爭新型態－「混合戰」衝擊與因應作為. *國防雜誌*, 45-68.